

विभीषणमुखं दृष्ट्वा ॥ रामादिदैन्यदर्शनेन दीनमित्यर्थः ॥ लक्ष्मणोवाचेतिसंधिरार्थः ॥ ६ ॥ ७ ॥ सन्निवार्य नैवंदुःखं कार्यमित्युक्त्वा ॥ ८ ॥ आर्तरूपेण दीनवेषेण ॥ ९ ॥ कथमयुक्तं तत्राहाभिप्रायं त्विति ॥ सीतां प्रति सीतामुद्दिश्य वर्तमानं तदभिप्रायं सर्वनाशोपि सीतानत्याज्येत्येवं ह्यपि जानामि च ॥ अतो घातं न करिष्यति सीताया इति शेषः ॥ १० ॥ तमेवाह ॥ याच्यमान इति ॥ ११ ॥ किंच सीतान्येन केनापि केनाप्युपायेन द्रष्टुमेवाशक्या कुतस्तस्याहरणपूर्ववध इत्याह ॥ नैव साम्नेति ॥ कुतो युधानिमित्तभूतयान्यस्य द

विभीषणमुखं दृष्ट्वा सुग्रीवं तांश्च वानरान् ॥ लक्ष्मणोवाच मंदार्थमिदं वाष्पपरिपुतः ॥ ६ ॥ हता इंद्रजिता सीता इति श्रुत्वैव राघवः ॥ हनूमद्वचनात्सौम्यततो मोहमुपाश्रितः ॥ ७ ॥ कथयंतं तु सौमित्रिं सन्निवार्य विभीषणः ॥ पुष्कलार्थमिदं वाक्यं विसंज्ञं राममब्रवीत् ॥ ८ ॥ मनुजैर्द्रातरूपेण यदुक्तं स्वं हनूमता ॥ तदयुक्तमहं मन्ये सागरस्येव शोषणम् ॥ ९ ॥ अभिप्रायं तु जानामिरावणस्य दुरात्मनः ॥ सीतां प्रति महाबाहो न च घातं करिष्यति ॥ १० ॥ याच्यमानः सुबहुशो मया हितचिकीर्षुणा ॥ वैदेहीमुत्सृज्येति न च तत्कृतवान्वचः ॥ ११ ॥ नैव साध्ना न दानेन न भेदेन कुतो युधा ॥ सा द्रष्टुमपि शक्येत नैव चान्येन केनचित् ॥ १२ ॥ वानरान्मोहयित्वा तु प्रतियातः सराक्षसः ॥ मायां मया महाबाहो तां विद्विज न कात्मजां ॥ १३ ॥ चैत्यं निकुंभिलामघप्राप्य होमं करिष्यति ॥ द्रुतवानुपयातो हि देवैरपि सवासवैः ॥ १४ ॥ दुराधर्षो भवत्येषः संग्रामे रावणात्मजः ॥ तेन मोहयतानूनमेषा माया प्रयोजिता ॥ विघ्नमन्विच्छता तत्र वानराणां पराक्रमे ॥ १५ ॥ स सैन्यास्तत्र गच्छामो यावत्तन्न समाप्यते ॥ त्यजैनं नरशार्दूलमिथ्या संतापमागतं ॥ १६ ॥

तर्हि वधविषयस्यानुभवस्य गतिस्तत्राह ॥ वानरानिति मोहयित्वा ॥ मायामयी सीता छेदनेनेति शेषः ॥ १३ ॥ मोहने प्रयोजनमाह ॥ चैत्यमिति ॥ १४ ॥ ननु करोतु होमं किं मोहनप्रयासेनेत्यत्राह ॥ विघ्नमिति ॥ वानराणां पराक्रमे सति यागस्य विघ्नमन्विच्छताऽनुसरता संभावयता नूनं निश्चयेन तत्तद्विघ्ननिवृत्तये प्रयोजिता ॥ १५ ॥ तेनाद्यतया गस्य विघ्नएव कर्तव्य इति रहस्यमित्याह ॥ स सैन्या इति ॥ तद्धोमकर्म ॥ १६ ॥

शनादिप्रसंगः न कुतोऽपि ॥ १२ ॥ का